

Cały wiek w Nasiadkach

Dla Antoniny Chorążewicz, urodzonej 1. maja 1921 roku, w rodzinie Walentego i Franciszki Doreńskich, Nasiadki, jej rodzinna wieś stały się całym światem. Jeśli nie liczyć prawie pięciu lat spędzonych na przymusowych robotach w Niemczech, gdzie spędziła czas niemieckiej okupacji jej kurpiowskiej krainy. Po 100. latach od urodzin, w gronie rodziny i gości, jubilatka odświeżała wspomnienia lat szkolnych, wspominała męża Franciszka, pracowitego rolnika, w młodości ułana V Pułku Ułanów Zasławskich, który zmarł w kwietniu 1995 roku w wieku 82.lat, pamiętała o dzieciach, a tych doczekała się sześcioro, z których jeszcze pięcioro wciąż ją odwiedza, cieszy się także z odwiedzin licznej gromadki wnuków, których doczekała się 12-ścioro, a jeszcze trzeba dodać 17-ścioro prawnuków i jedną praprawnuczkę.

Wszystko to skrzętnie spisała i policzyła najstarsza córka Irena Truszkowska, przez 11 lat pracująca w Urzędzie Gminy w Leleś. Najpierw jako referent d.s. skupu, później jako referent ds. ewidencji ruchu ludności, księgową budżetową, kierownik USC i wreszcie sekretarz biura Urzędu Gminy.

– Mama zawsze wykazywała się żywą naturą i pracowitością. O wszystkim pamiętała, podobnie, jak i dzisiaj (30. kwietnia), kiedy przygotowała nową fryzurę – z humorem opisuje jubilatkę pani Irena.

W tym czasie bardzo zmieniło się obejście państwa Chorążewiczów, gdzie dzisiaj gospodaruje o rok młodsza od Ireny córka Wanda. Zniknął stary drewniany dom, stanął duży, wygodny dom murowany, a dla potrzeb 9 – hektarowego gospodarstwa zbudowano schludne i ustawione wokół podwórza murowane zabudowania, dziś kryte odchodzącym do lamusa eternitem. Wszędzie widać rękę dobrych i akuratnych gospodarzy.

– Jubileuszowe spotkanie ze stulatką to zawsze duże przeżycie, tym bardziej że znam panią Antoninę bardzo dobrze, a dała się zapamiętać, jak osoba ciekawa świata, często gościła w Leleś i teraz także wykazuje się dobrym zdrowiem – stwierdziła Czesława Ziemak, kierownik USC, która reprezentowała nieobecnego wójta Stefana Prusika i przekazała jubilatce list gratulacyjny oraz prezent od Gminy.

Jak tylko temat rozmowy zszedł na zdrowie, pani Antonina ożywiła się i podkreśliła, że jako

Uczestnicy jubileuszowej uroczystości. Od lewej: Czesława Ziemak, kier. USC Leleś, Józef Chorążewicz (syn), Zofia Bałon (córka), Wanda Kabacik (córka), Antonina Chorążewicz – jubilatka, Irena Truszkowska, córka, Agnieszka Krupińska, Tadeusz Chorążewicz, syn.

jedna z pierwszych w okolicy zaszczepiła się dwoma dawkami szczepionki na COVID – 19.

Szczęśliwa Jubilatka nie kryła wzruszenia

– Jak tylko wiadomość o tym rozeszła się po wsi, to przychodzili do mnie sąsiedzi i znajome kobiety aby się pytać jak było, czy się nie boję i co im radzę. Zaraz im powiedziałam, że mają szybko się zaszczepić. Wandę też, choć wątpiła, popędziłam na szczepienie – ze swadą odniosła się do szczepień najstarsza zaszczepiona osoba w naszej gminie.

Do wielu życzeń i chwil wspomnień dołączyła się Agnieszka Krupińska, reprezentująca Marcina Grabowskiego, dyrektora Delegatury Ostrołęckiej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, która po wręczeniu bukietu kwiatów odczytała list od prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego, w którym napisał „W tym szczególnym dniu – w imieniu własnym oraz członków Rady Ministrów – składam pani serdeczne podziękowania za wszelkie trudy i owoce minionych lat. Dziękuję za swoistą lekcję życiowej wytrwałości, którą przekazuje Pani innym”.

Życzenia przekazał sąsiad z naprzeciwka dr Roman Gawrych, który specjalnie w intencji jubilatki zamówił okolicznościową modlitwę, Mszę św. oraz Koronkę do Bożego Miłosierdzia u proboszcza z bazyliki św. Brygidy w Gdańsku.

cd. str. 5

W numerze:

Z życia samorządu, s.2; Wiosna niepróżniająca w pracy Urzędu Gminy, s. 3; Sprawy obywateli w Urzędzie Gminy, s. 4; Dziękujemy za życzenia wielkanocne, s. 5; Palmy wiosennej radości po konkursie CK-BiS, s. 6-7; Wiosenne wspomnienia seniorów, s. 8; Palmowe spotkanie przy stole w Łęgu Starościńskim, s. 9; Wzbogacamy wiedzę o naszej gminie w rozmowie z dr. Jerzym Kijowskim, s.10; Piłkarze GLKS wreszcie grają, s. 11; Informujemy, przypominamy oraz grillujemy z Agnieszka, s. 12.

Z życia samorządu

XXV sesja Rady Gminy zwołana na 30. marca do sali konferencyjnej Urzędu Gminy i poprzedzona posiedzeniem wspólnym komisji Rady Gminy rozpoczęła się od wysłuchania obszernej informacji z działalności Wójta Gminy, a następnie z przyjęcia do akceptującej wiadomości informacji o sposobie załatwiania indywidualnych spraw Obywateli w Urzędzie Gminy za 2020 rok (zob.: s. 4), informacji za 2020 rok z realizacji programu „Rodzina Trzy Plus”, informacji o stanie wdrażania programu ochrony środowiska gminy Lelis na lata 2016-2025 w latach 2018-2020.

Następnie radni, przy dwóch głosach wstrzymujących się, dokonali zmian w uchwale w sprawie Wieleoletniej Prognozy Finansowej gminy na lata 2021 – 2024 oraz w tegorocznej uchwale budżetowej. Także przy jednym głosie wstrzymującym się przyjęto uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w dziennym Domu „Senior +” w Durlasach. Dyskusje wywołały projekty uchwał dotyczących udzielenia pomocy powiatowi ostrołęckiemu, wobec zastrzeżeń radnego Kamila Stepnowskiego odnośnie sposobu konsultowania przebiegu i zakresu prac przy budowie tzw. obwodnicy z Teodorowa, przez Łęg Przedmiejski do drogi nr 53. Jak wyjaśnił wójt Stefan Prusik, takie konsultacje będą prowadzone po przyjęciu wiodącego wariantu przebiegu tej inwestycji, a obecne nakłady

potrzebne są powiatowi dla sfinansowania prac przygotowawczych i projektowych, na co dwa lata temu Rada Gminy jednogłośnie się zgodziła. Dlatego dzisiaj nie mówi się o koncepcjach i pomysłach, ale o sposobach realizacji tej inwestycji przy założeniu, że ma ona przynieść jak najmniej strat w środowisku naturalnym i nie przyczyniać strat dla mieszkańców. Dlatego potrzebne są skuteczne konsultacje i one już wkrótce się rozpoczną. Mam nadzieję, że z udziałem i pomocą radnych, sołtysów oraz wszystkich zainteresowanych – oświadczył wójt Stefan Prusik, kończąc dyskusję w tym punkcie programu sesji.

XXVI sesja Rady Gminy, która odbyła się 30. kwietnia w sali konferencyjnej Urzędu Gminy obradowała bez udziału wójta, który nie mógł w niej uczestniczyć z powodu choroby, a obowiązki wójta w zastępstwie podjęła Halina Gontarzewska, Sekretarz Gminy.

Przed sesją odbyło się wspólne posiedzenie komisji Rady Gminy, w którym uczestniczyli komendant Miejski Policji mł. insp. Mirosław Olszewski wraz z kom. Piotrem Góralczykiem, naczelnikiem Wydziału Prewencji, którzy udzielili obszernych wyjaśnień dotyczących działań Komendanta Policji oraz poinformowali o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie działania ze szczególnym uwzględnieniem gminy Lelis. Przy tej okazji zwrócili się z wnioskiem o dotację w wysokości 15 tys. zł celem sfinansowania zakupu niezbędnego wyposażenia. Radnych interesowała skuteczność oraz ilość zgłoszeń Krajowej Mapy Zagrożeń, a także czy istnieje współdziałanie policji w zwalczaniu zaśmiecania lasów. Jak poinformował kom. P. Góralczyk z terenu gminy Lelis napłynęło 100 zgłoszeń i dotyczyły one głównie przekraczania prędkości na drogach publicznych, grupowania się młodzieży, dzikich wysypisk śmieci, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, głównie przy sklepach oraz nielegalnych rajdów samochodowych. Podjęte interwencje pozwoliły skutecznie ograniczyć te problemy, a to stanowi dobrą podstawę do kontynuowania takiej formy kontaktowania się z Policją – stwierdził kom. P. Góralczyk.

Już na sesji Rady Gminy radni przyjęli informację o stanie bezpieczeństwa pożarowego, choć radny K. Stepnowski domagał się aby przy informacji o wykonanych naprawach i remontach sprzętu strażackiego podawać szczegółowe pozycje kosztów. Także w sprawie sprawozdania o współpracy z organizacjami pozarządowymi radny domagał się uwzględnienia w następnych jego wersjach udziału w życiu gminy innych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, a nie tylko TPD, które otrzymało dotację z budżetu gminy.

Bez uwag i jednogłośnie przyjęto sprawozdanie dotyczące gospodarki niskoemisyjnej za lata 2016-2020 oraz uchwały objęte porządkiem sesji, w tym zmian w uchwałach budżetowych oraz dotyczących wieloletniego programu gospodarowania zasobami mieszkaniowymi gminy na lata 2021 – 2027.

W sprawach różnych radny Dariusz Mróz przekazał pisemny wniosek do Wójta Gminy, a radny K. Stepnowski wnioskował o ustanowienie i ogłoszenie numeru telefonu do nagłych zgłoszeń wypadków z udziałem zwierząt, co Halina Gontarzewska obiecała umieścić na stronie gminy oraz na łamach „Więści Gminnych”.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Komendant Miejski Policji mł. insp. prezentuje efekty pracy policji

Radni Stanisław Szczepanek i Małgorzata Wołosz z charytatywnymi zajętkami

Nowy przystanek w Białobielu

Z końcem kwietnia na pętli przy Szkole Podstawowej w Białobielu i skrzyżowaniu z drogą na Siemnochę pojawił się nowy, bardzo efektowny przystanek autobusowy. Przy okazji ustawiania jego konstrukcji służby MZK Ostrołęka poprawiły teren do zawracania autobusów. Więc jest teraz nie tylko ładnie, ale i funkcjonalnie. (ak)

Fot. Antoni Kustusz

Świetlica ogrodzona i czeka na gości

Mieszkańcy Nasiadek nie ustają w pracy na rzecz swojej świetlicy. Z końcem kwietnia wokół planu z budynkiem i zapleczem stanęło estetyczne wykonane ogrodzenie.

– Po dostarczeniu i zamontowaniu bramy można będzie uznać, że teren placu wiejskiego ze świetlicą jest w zasadzie zagospodarowany –

powiedział nam Dariusz Mróz, podkreślając, że nie tylko w pracy przy ogrodzeniu nie zabrakło chętnych, ale także stale zapelnia się serce do nakrętek, które radny sam wykonał przed świetlicą. (ak)

Fot. Antoni Kustusz

Wiosna niepróżnująca

Z informacji o działalności Wójta Gminy za okres od 25.lutego do 28.marca, którą wójt Stefan Prusik przedstawił na XXV sesji Rady Gminy 30. marca wynika, że w tym okresie trwała realizacja następujących zadań inwestycyjnych:

- **„Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej o Przedszkole Samorządowe w Łęgu Przedmiejskim”.** M.in. wykonano instalację wentylacji mechanicznej z centralami, zakończono prace przy instalacjach elektrycznych oraz hydraulicznych, prowadzone są prace związane z wykańczaniem podłóg, układaniem terakoty, glazury, na zewnątrz budynku wykonano odwodnienie z odprowadzeniem wód na tereny zielone oraz przebudowano przyłącze kanalizacji sanitarnej.

- **„Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowościach Dąbrówka i Gnaty oraz budowa przydomowej oczyszczalni ścieków przy SP w msc. Dąbrówka, gm. Lelis”**

- **„Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Lelis”**

W zakresie rolnictwa i ochrony środowiska zlecono firmie CANIS odłowienie i umieszczenie w schronisku 1. beżpańskiego psa.

W zakresie rozwoju Gminy i pozyskania środków zewnętrznych:

1. Do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie złożono:

- ofertę na realizację zadania pn. „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”

w Durlasach”, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025, Koszt całkowity zadania: 144.000,00 zł, z tego wartość wnioskowana: 72.000,00 zł.

- z zakresu spraw obronnych i cywilnej złożono wniosek na dwa zadania: „Modernizację systemu łączności radiotelefonicznej na terenie Gminy Lelis” oraz „Szkolenie Formacji Obrony Cywilnej Gminy Lelis”. Koszt całkowity zadania: 6.800,00 zł, z tego wartość wnioskowana: 5.100,00 zł.

2. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie złożono następujące wnioski:

- wniosek o dofinansowanie dla projektu pn. „Budowa Centrum Rekreacyjno-Edukacyjnego Gminy Lelis” w ramach MIWIS 2021. Koszt całkowity zadania: 778.616,18 zł, z tego wartość wnioskowana: 200.000,00 zł.;
- wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Budowa wiaty rekreacyjnej z zadaszaniem w miejscowości Siemnocha, gm. Lelis” w ramach MIAS MAZOWSZE '2021.
- wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Zakup i montaż budynku zaplecza technicznego na placu wiejskim we wsi Łodziska, gm. Lelis” w ramach MIAS MAZOWSZE '2021.
- wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Zagospodarowanie terenu na placu wiejskim w msc. Durlasy, gm. Lelis” w ramach MIAS MAZOWSZE '2021.

- wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Zakup wyposażenia budynku gospodarczego w sołectwie Długi Kąt, gm. Lelis” w ramach MIAS MAZOWSZE '2021

- wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Zakup wraz z montażem urządzenia zabawowego na plac do rekreacji i wypoczynku w msc. Kurpiewskie, gm. Lelis” w ramach MIAS MAZOWSZE '2021.

Koszt całkowity każdego zadania: 20.000,00 zł, z tego wartość wnioskowana: 10.000,00 zł., co daje wartość 100 000 zł przy dofinansowaniu wnioskowanym 50 000 zł.

- wniosek o dofinansowanie projektu pn. „OSP - 2021”. Koszt całkowity zadania: 35.700 zł, z tego wartość wnioskowana: 17.850 zł.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Budynek przy Szkole Podstawowej w Łęgu Przedmiejskim, w którym znajdzie się Przedszkole Samorządowe już teraz robi imponujące wrażenie

3

Policzmy się dla Polski!

Od 1. kwietnia trwa największe i najważniejsze badanie polskiego społeczeństwa, czyli Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021). Spis jest obowiązkowy dla każdej osoby mieszkającej w Polsce, a podstawową metodą będzie samospis internetowy.

Najważniejszy cel NSP 2021 to poznanie sytuacji demograficznej i mieszkaniowej na poziomie kraju, województwa, powiatów i gmin. Dzięki tym danym będzie można analizować zmiany, jakie zaszły w procesach demograficzno-społecznych i ekonomicznych od czasu ostatniego spisu powszechnego (2011 r.), a także tworzyć prognozy dotyczące rozwoju Polski w najbliższych latach.

Obowiązek, ale przede wszystkim szansa

Każda osoba mieszkająca w Polsce niezależnie od posiadanej obywatelstwa czy wieku jest zobowiązana do udziału w spisie. W imieniu dzieci spisu dokonują rodzice lub opiekunowie prawni. Taki obowiązek wynika z zapisów dwóch ustaw - o statystyce publicznej oraz narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań. Warto również pamiętać o spisaniu współmieszkańców przebywających za granicą, jeśli nadal są zameldowani na stałe w naszym mieszkaniu.

Nasz udział w spisie powinien jednak wynikać przede wszystkim z poczucia odpowiedzialności. Wyniki NSP 2021 posłużą do planowania działań w najważniejszych dla społeczeństwa obszarach, takich jak: rodzina, szkolnictwo, rynek pracy, mieszkanie, emerytura i wiele innych. Od kompletności i jakości danych będą zatem w dużej mierze zależeć losy naszego kraju, województwa, powiatu i gminy do czasu następnego spisu powszechnego, czyli co najmniej przez najbliższe 10 lat. Dlatego tak bardzo liczy się każdy wypełniony formularz spisowy.

Najwygodniej przez Internet

Samospis internetowy to podstawowa i obowiązkowa metoda spisowa. Jest też najbardziej przyjazna – możemy się spisać w domu w dogodnym dla siebie terminie nie czekając na kontakt z rachmistrzem.

Aplikacja spisowa NSP 2021 została udostępniona 1 kwietnia na stronie <https://spis.gov.pl/>. Do elektronicznego formularza zalogujemy się korzystając z Krajowego Węzła Identyfikacji Elektronicznej lub podając numer PESEL wraz z nazwiskiem rodzinnym matki. Dla cudzoziemców bez numeru PESEL przewidziano odrębny tryb logowania z wykorzystaniem poczty e-mail.

Osoby, które nie mają komputera lub Internetu, powinny zgłosić się do Urzędu Gminy. Na spisującą się osobę będzie czekał specjalnie przygotowane stanowisko komputerowe z dostępem do sieci internetowej.

Rachmistrz tylko w ostateczności

Jeżeli z ważnych powodów nie spisaliśmy się przez Internet, musimy spodziewać się telefonu

lub nawet wizyty rachmistrza. Jeśli do tego dojdzie, nie możemy mu odmówić udzielenia odpowiedzi. Z tego względu – podkreślmy to raz jeszcze – warto spisać się samodzielnie przez Internet odpowiednio wcześniej w dogodnym dla nas terminie.

Na terenie województwa mazowieckiego będzie pracować 2,5 tys. rachmistrzów spisowych. Dane odnośnie tożsamości rachmistrza będziemy mogli zweryfikować dzwoniąc na infolinię spisową pod numer 22 279 99 99, w aplikacji „Sprawdź rachmistrza” na stronie <https://spis.gov.pl/>, a także na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Warszawie <https://warszawa.stat.gov.pl/>.

Dane będą bezpieczne

Ochrona danych zbieranych podczas spisów powszechnych i wszystkich innych badań ma dla polskiej statystyki publicznej bezwzględny priorytet. Wypełniając formularz spisowy NSP 2021 możemy być pewni, że dane nie będą ujawnione ani przekazane innym podmiotom.

Wszystkie dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, na zasadach określonych w ustawie o statystyce publicznej oraz w ustawie o ochronie danych osobowych. Osoby wykonujące prace spisowe – rachmistrzowie i pracownicy statystyki publicznej – są obowiązane do przestrzegania tajemnicy statystycznej. Za jej złamanie grozi do lat 3 kary pozbawienia wolności.

Więcej informacji: <https://spis.gov.pl/>

Infolinia spisowa: 22 279 99 99

Fot.: Antoni Kustusz

Sprawy obywateli w Urzędzie Gminy w 2020 roku

Urząd Gminy w Lelisie prowadząc obsługę gminy i jej mieszkańców wykonuje zadania własne i zadania zlecone. Zadania zlecone wykonuje gmina zamiast organów administracji rządowej a także z zakresu organizacji, przygotowania i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Ponadto w 2020 r. był przeprowadzany powszechny spis rolny.

Od 4 marca 2020 r. w wyniku pandemii koronawirusa zmianie uległa organizacja obsługi klienta w siedzibie Urzędu Gminy. Urząd Gminy działał w trybie wewnętrznym i był zamknięty bezpośredni dostęp mieszkańców gminy. W wielu przypadkach osobista wizyta w urzędzie była możliwa wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym, jak również wiele spraw można było załatwić online, np. złożyć wniosek o wydanie dowodu osobistego. Ponadto online za pomocą Profilu Zaufanego za pośrednictwem strony ceidg.gov.pl można było załatwić sprawy: dotyczące rejestracji działalności gospodarczej, zmiany wpisu w CEIDG, zawieszenia, wznowienia i wykreślenia działalności gospodarczej.

Korespondencja papierowa doręczona do skrzynek podawczych znajdujących się przy wejściu do budynku Urzędu była przyjmowana bez potwierdzenia odbioru. Potwierdzenie doręczenia dokumentacji do urzędu możliwe było tylko w przypadku wysłania korespondencji poprzez operatora pocztowego lub przez Elektroniczną Skrzynkę Podawczą.

Wchodząc do budynku urzędu należało zasłaniać nos i usta. Przy wejściach znajdują się dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk. Według obowiązujących regulacji w jednym pomieszczeniu mogła przebywać jedna osoba na jedno stanowisko pracy przy wykonywaniu zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom, a w szczególności spraw z zakresu: rejestracji stanu cywilnego; ewidencji ludności i dowodów osobistych; pomocy społecznej (Ośrodek Pomocy Społecznej); świadczenia usług komunalnych; ochrony środowiska, w tym dotyczące: decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji, decyzji zezwalającej na usunięcie drzew i krzewów oraz przebudowy lub remontu infrastruktury telekomunikacyjnej istniejącej w pasie drogi publicznej, lokalizowania infrastruktury w pasie drogowym drogi publicznej, udostępnienia przedsięwzięcia telekomunikacyjnego kanału technologicznego oraz zajęcia pasa drogi publicznej w celu umieszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej lub prowadzenia robót w tym pasie dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej.

***

Decyzje

W roku 2020 pracownicy Urzędu wydali ogółem 6708 decyzji administracyjnych, w których rozstrzygane były indywidualne sprawy, w tym:

5420 decyzji wymiarowych ustalających wysokość łącznego zobowiązania pieniężnego i podatku od nieruchomości,

975 decyzji przyznających zwrot części podatku akcyzowego,

106 decyzji na umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym,

52 decyzje zatwierdzające podział nieruchomości,

42 decyzje zmieniające decyzje wymiarowe,

36 decyzji na czasowe zajęcie pasa drogi gminnej,

20 zezwoleń na sprzedaż alkoholu,

13 zgód na lokalizację zjazdu,

8 decyzji w sprawie podatku od środków transportowych,

6 decyzji na rozgraniczenie nieruchomości,

6 decyzji o dofinansowaniu kosztów kształcenia młodocianych,

5 decyzji w sprawie wycinki drzew,

5 decyzji w sprawie wykonania świadczeń rzeczowych i osobistych na rzecz obrony,

3 decyzje na świadczenia rekompensujące,

3 decyzje na zmianę imienia i nazwiska,

3 decyzje dot. wymeldowania z miejsca pobytu stałego,

2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć,

1 decyzję o rozłożeniu na raty,

1 zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,

1 decyzję zatwierdzającą ugodę ustalającą zmianę stanu wody na gruntach.

Od wydanych decyzji złożono 3 odwołania do Wojewody Mazowieckiego i 2 decyzje zostały utrzymane w mocy, zaś 1. została uchylona.

Postanowienia

Postanowienia dotyczą poszczególnych kwestii wynikających w toku postępowania, lecz nie rozstrzygają o istocie sprawy, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.

W roku ubiegłym Urząd wydał 159 postanowień, m.in.: dotyczących podatków – 56, w sprawie podziału nieruchomości – 50, dotyczących podatku od środków transportowych – 26, na rozgraniczenie nieruchomości – 15, zezwolenia na sprzedaż alkoholu – 8, o odmowie wymeldowania – 1, w sprawie ustalania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu – 1, opiniujące wniosek o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów – 1, z zakresu oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko – 1.

Liczba wydanych postanowień w porównaniu do 2019 r. zwiększyła się o 34 tj. o 27%. Na 4 postanowienia zostały złożone zażalenia; z tego 2 postanowienia zostały utrzymane w mocy i 2 są niezadowolone.

Zaświadczenia

Urząd Gminy wydaje zaświadczenia na żądanie osoby ubiegającej się o zaświadczenie. Zaświadczenia wydaje się jeżeli:

1) urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego wymaga przepis prawa,

2) osoba ubiega się o zaświadczenie ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego.

W roku 2020 wydano ogółem 1386 zaświadczeń, w tym: odpisów aktów stanu cywilnego – 434, o posiadaniu gospodarstwa rolnego – 307, przeznaczeniu terenu w obowiązujących planach zagospodarowania – 200, w sprawach meldunkowych – 135, wypisy i wyrysy z planu zagospodarowania – 110, nadanie numeracji dla nowych budynków – 47, o utracie dowodu osobistego – 50, o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa wyznaniowego – 30, niezaleganiu w podatkach – 38, o ubezpieczeniu i opłacaniu składek – 12 o niekolidowaniu inwestycji celu publicznego – 11, o pomocy *de minimis* w rolnictwie – 10, o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą – 1, o stanie cywilnym – 1.

Pozostałe zadania administracyjne

Ponadto pracownicy wykonują inne zadania, które wymagają odmiennej formy załatwienia m.in.: – przyjęto 403 wnioski o wydanie dowodu osobistego, – wydano 419 dowodów osobistych, – nieważniono dowodów osobistych – 471, – sporządzono 101 aktów stanu cywilnego (aktów urodzeń – 10, aktów małżeństwa – 40 i aktów zgonu – 51), – wysłano 73 wezwania na kwalifikację wojskową, – wykonano czynności materialno-techniczne z zakresu USC na wnioski – 36, – załatwiono 63 wnioski o udostępnienie danych osobowych i z dowodów osobistych, – przyjęto 244 wnioski o wpis do CEIDG, – udzielono 64 informacji publicznych, – wysłano 232 wezwań do podatników podatków lokalnych, – wprowadzono 715 zmian w kartotekach podatników, – zameldowano 317 osób, – wydano 41 zezwoleń na wycinkę drzew, – dokonano migracji aktów stanu cywilnego do rejestru krajowego – 534, – naniesiono 69 wzmianek do aktów stanu cywilnego, – naniesiono 341 przypisków do aktów stanu cywilnego, – przyjęto 637 nowych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, – sporządzono 7 opinii dotyczących oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Wnioski i skargi

Najczęstszymi problemami, z jakimi zwracali się interesanci były: 1) budowa i modernizacja dróg i oświetlenia ulicznego na terenie gminy, 2) zmiana planu zagospodarowania przestrzennego w gminie.

Do Wójta, jak również Rady Gminy, wpływały skargi i wnioski. Do Wójta wpłynął 1 wniosek zawierający znamiona skargi na Radę Gminy. Dotyczył uchwały Rady Gminy Lelis w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lelis. Wniosek według właściwości został przekazany do Wojewody Mazowieckiego – celem rozpatrzenia.

Do Rady Gminy wpłynęły 2 wnioski zawierające znamiona skargi. Dotyczyły również uchwały Rady Gminy Lelis w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lelis. Jeden wniosek według właściwości został przekazany do Wojewody Mazowieckiego – celem rozpatrzenia. Natomiast rozpatrzenie drugiego wniosku stało się bezprzedmiotowe, ponieważ Wojewoda Mazowiecki rozstrzygnięciem nadzorczym stwierdził nieważność w/w uchwały.

Do kierowników jednostek organizacyjnych Gminy nie wpłynęły żadne skargi ani wnioski.

Do Rady Gminy wpłynęło 6 skarg, w tym na działalność Wójta – 5, skargi na działalność kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej – 1. Skarga na kierownika dotyczyła nienależytego wykonywania obowiązków służbowych przez kierownika. Skarga została uznana za bezzasadną, ponieważ zarzuty przedstawione w skardze były bezpodstawne. Skarga została załatwiona w terminie ustawowym.

Sporządziła:

Halina Gontarzewska

Wzorcowa przystań na Rozodze

Przystań kajakowa na rzece Rozoga, która powstała dzięki pomysłowości i społecznej pasji mieszkańców sołectwa Łęgu Starościńskiego-Walery, w końcu kwietnia uzbudowała infrastrukturę, która stawia ją w rzędzie przystani wzorowych. Na placu wybudowano dwie toalety, przebieralnię, powstał kącik przy kamiennym ognisku ze stołami do spożywania posiłku, ustawiono podpórki pod kajaki, kosze na śmieci, a w zadaszonej altanie stanął piec do grillowania. Najważniejsze jednak, że w korycie rzeki powstał port do ustawiania kajaków przy wysiadaniu na brzeg oraz przy wsiadaniu na te chyboczące łódki. Wszystko z myślą o wygodzie amatorów kajakowych wypraw.

– Jesteśmy uparci, ale przede wszystkim uznajemy marzenia za możliwe do spełnienia i tak wspólnie, krok po kroku spełniamy marzenia naszych mieszkańców oraz naszych gości, także tych, którzy zechcą skorzystać z uroków naszej pięknej Rozogi – powiedział nam z dumą Grzegorz Czeleń, sołtys Łęgu Starościńskiego-Walery.

Tekst i fot.: Antoni Kustus

Cały wiek w Nasiadkach (dokończenie ze str. 1)

Wyraźnie wzruszona jubilatka wszystkim gorąco dziękowała, krzątając się jednocześnie w poszukiwaniu pamiątkowych dokumentów, ustawiając wszystkich do pamiątkowych fotografii, a w ogóle tryskając humorem i radością, ciesząc się nie tylko urodzinami, ale także nadchodzącymi nazajutrz imieninami.

Więc i od nas jeszcze wielu lat w zdrowiu i szczęściu pani Antonino.

Antoni Kustusz

Fot. Antoni Kustusz oraz archiwum rodzinne udostępnione przez Irenę Truszkowską.

Kl. V Szkoły Podstawowej w Nasiadkach przed domem p.p. Nalewajków. W centrum nauczyciel Edmund Lewiński, z prawej p. Sobańska, z lewej p. Mąka z Dąbrówki, za p. Sobańską w białym kołnierzyku Irena Chorążewicz.

Franciszek Chorążewicz w mundurze ułana V Pułku Ułanów Zastawskich.

Dla sytości i zdrowia w całym roku

Przepiękne, ubrane kwiatami i barwnymi ozdobami koszyki ze święconką, ustawione po raz pierwszy na stole przy świetlicy wiejskiej w Durłasach, 3. kwietnia poświęcił leliski proboszcz ks. Janusz Kotowski. W modlitwie nad bogactwem pokarmów ks. Janusz życzył swoim parafianom dobrego i sytego roku w zdrowiu i wspólnocie rodzinnych domów. Ponieważ liczba zgłoszonych do poświęcenia koszyków przewyższała możliwość ich ustawienia na stole, a także z powodu obostrzeń epidemiologicznych, uroczystość odbyła się w dwóch turach. Mieszkańców Durłasów zaprosił w Wielką Sobotę do wspólnej uroczystości sołtys Stanisław Szczepanek, który wykorzystał tę okazję do rozdawania bezpłatnych „rządowych” maseczek, a także pomagał rozlewać święconą wodę.

Największą frajdę z takiego sposobu spotkania przy wielkanocnym stole miały dzieciaki, które doceniały ustawione tam nowe zabawki i zjeżdżalnie z wysokiego domku.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Dziękujemy za życzenia wielkanocne

Doroczne wiosenne życzenia wielkanocne w okresie pandemii COVID-19 nabrały dodatkowego znaczenia. Pokazują nie tylko święteczną serdeczność i życzliwość, ale również wyrażają nasze przywiązanie do tradycji i chęć wzajemnego wspierania się w pokonywaniu życiowych trudności. Tak właśnie odczytujemy życzenia, które z okazji świąt Wielkiej Nocy i Zmartwychwstania Pańskiego nadeszły do Wójty Gminy oraz Urzędu Gminy.

- Za wszystkie życzenia zapisane na pięknych wielkanocnych kartkach oraz w licznych e-mailach wszystkim ich nadawcom serdecznie dziękujemy wierząc głęboko, że wrócą do nich z równie serdeczną życzliwością z naszej strony od mieszkańców gminy Lelis — powiedział nam wójt Stefan Prusik.

Tegoroczne życzenia nadesłali: poseł na Sejm RP Arkadiusz czartoryski; poseł na Sejm RP Czesław Mroczek; poseł na Sejm RP Daniel Milewski; poseł na Sejm RP Anna Maria Siarkowska; senator RP Robert Adam Mamontow; Marek Zagórski, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; Stanisław Kubel, starosta ostrołęcki Stanisław Kubel i Krzysztof Parzychowski, wicestarosta; dyrektor Mirosław Augustyniak z pracownikami Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Ostrołęce; Michał Giers, dyrektor Delegatury w Ostrołęce Kuratorium Oświaty w Warszawie; Radosław Rybicki, dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie; Sławomir Piotrowski, dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie oraz Bogdan baginiński, dyrektor Oddziału Ostrołęckiego MODR; Marek Ryszka, prezes zarządu i Kamila Morzycka, zastępca prezesa zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; plk Włodzimierz Nowak wraz z żoną Zakładu Karnego w Przylutach; Marcin Krajewski, wójt Gminy Małdyty; Bartosz Podolak, wójt gminy Rzekuń oraz Małgorzata Zebrowska, przewodnicząca Rady Gminy Rzekuń wraz z radnymi; Aneta Katarzyna Larent, Wójt Gminy Olszewo Borki oraz Rada Gminy, sołtysi i pracownicy Urzędu Gminy; Grzegorz Andrzej Palka, Burmistrz Nowogrodu oraz Daniel Gwolina, przewodniczący Rady Miejskiej; Edwin Mierzejewski, Wójt Gminy Troszyn; Dariusz Łukaszczyński, Wójt Gminy Kadzidło oraz Rada Gminy Kadzidło, Sołtysi i pracownicy Urzędu Gminy; Elżbieta Parzych, Wójt Gminy Zbójna; Józef Dymerski, Wójt Gminy Mały Płock wraz z Jarosławem Gałązką, przewodniczącą Rady Gminy oraz radnymi, sołtysami i pracownikami Urzędu Gminy; Janusz Wyrzykowski i Justyna Jablonka z Kancelarii Wyrzykowskich; ppłk Dariusz Zdrojewski, Wojskowy Komendant Uzupelnień wraz z żołnierzami i pracownikami WKU; st. bryg. Jarosław Wilga, Komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i st. bryg. Grzegorz Pragacz, zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Ostrołęce; Krzysztof Hoffmann, przewodniczący Rady Nadzorczej oraz Bartosz Kublik, prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej; Krzysztof Iwaniuk, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP; Grzegorz Głazewski, prezes zarządu Ostrołęckiego OTBS Sp. z o.o.; Dyrektor Janusz Kotowski i pracownicy Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce; Jerzy Kwiatkowski, naczelnik Urzędu Skarbowego w Ostrołęce; dyrektor Barbara Bączek i pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Myszyńcu; Zarząd, pracownicy oraz dzieci z Placówek Wsparcia Dziennego TPD w Ostrołęce; społeczność szkolna Szkoły Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w tęgim Starościńskim; społeczność Szkoły Podstawowej w Nasiadkach; Przedsiębiorstwo Realizacji Inwestycji Kazimierz Mitelsztędt; Dariusz Grajda, członek zarządu spółki Koleje Mazowieckie; zespół pracowników i współpracowników Centrum, Kultury-Biblioteki i Sportu w Lelisie; dyrektor Andrzej Przeradzki i pracownicy ZASIP w Lelisie; Nadleśniczy Nadleśnictwa Ostrołęka wraz z Załogą; Wójt Gminy czarnia wraz z pracownikami Urzędu Gminy; zespół i pracownicy Grupy Instytutu Studiów Podatkowych; dyrektor SPZOZ „Meditrans” Mirosław Dąbkowski; zespół Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESES; społeczność Szkoły Podstawowej w Obierwi; Agnieszka Kot-Gieńkosz, właściciel oraz cały zespół Oficyny Profilaktycznej; firma EuroGast; zespół portalu czas — seniora. pl; zespół muzyczny Trzy Gitary; firma FreeKids, producent placów zabaw; Olga Bartnikowska, Monika Kleszczyńska i Anna Tańska, pracownicy Ośrodka Badań Demograficznych Urzędu Statystycznego w Olsztynie; Przedsiębiorstwo Realizacji Inwestycji Kazimierz Mitelsztędt; Iwona Kublik wraz z zespołem BP. ARAMIX; zespół pracowników Biura Podróży JUVENTUS w Ostrołęce; społeczność Szkoły Podstawowej w Białobielu; dyrekcja Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Wiktora Gomułickiego w Ostrołęce; Jerzy Białowas, Powiatowy Lekarz Weterynarii wraz z pracownikami; dyrektor oraz Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej w Olszewce; zespół Global Information Security Sp. z o.o.; zespół firmy Manufaktura Flag.pl; Grażyna Piersa, kierownik i pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Lelisie; zespół TRAINER Siłowni Zewnętrznej; Magdalena Anna Walijska, prezes LGD „Kurpsie razem” wraz z pracownikami biura; firma WLD training group; Marek Błaszczak wraz z pracownikami Oddziału Terenowego MBPR w Ostrołęce; firma BENEX dystrybucja cebul kwiatowych; zespół ACC Training & Consulting Group.

Za wszystkie kartki, smsy i maile z życzeniami serdecznie dziękujemy.—

Palmy wiosennej radości

Doroczny konkurs prac plastycznych polegających na przygotowaniu i wykonaniu wielkanoconych palm kurpiowskich, który już po raz 17. zorganizowało CK-BiS przyniósł niezwykle bogaty i barwny plon. Oceny wykonanych prac dokonała 23. marca komisja w składzie: Krystyna Pyskło – przewodniczący, Lucyna Parzych i Janina Rogalska, ale efekty prac różnych zespołów i osób z naszej gminy można ocenić oglądając je sfotografowane przez Marcina Piekarskiego na stronie CK-BiS.

Na konkurs wpłynęło 13 palm, w tym 8 zrealizowanych przez wykonawców zespołowych i 5 indywidualnych. Podczas oceniania prac komisja analizowała następujące kryteria: dobór odpowiednich materiałów i elementów zdobniczych,

estetykę wykonania, kompozycję i kolorystykę, ogólne walory artystyczne pracy oraz wysokość kwiatostanu palmy (min. 120 cm).

W wyniku oceny przyznano następujące miejsca w poszczególnych kategoriach:

KATEGORIA PRAC ZBIOROWYCH: I miejsce – Kółko Rolnicze „ZAGAJNICA” w Łodziskach; II miejsce – Koło Gospodyń Wiejskich w Gibalce; III miejsce – Kółko Rolnicze „Zręczne Ręce” w Łęgu Przedmiejskim; Wyróżnienia: Dzienny Dom „Senior+” w Durlasach; Koło Gospodyń Wiejskich „Bociani Zakątek” w Nasiadkach; Sołectwo i mieszkańcy wsi Długi Kąt; Kółko Rolnicze „Olszewianki” w Olszewce; Kółko Rolnicze „Nad Rozogą” w Łęgu Starościńskim;

KATEGORIA PRAC INDYWIDUALNYCH: I miejsce – Danuta Ejdys, Łodziska; II miejsce – Zofia Jaworska, Obierwia; II miejsce – Milena Piasecka, Białobiel; III miejsce – Jadwiga Kowalska, Durlasy. Wyróżnienie: Paweł Orzechowski, Długi Kąt.

Komisja stwierdziła, że wszystkie prace zostały wykonane zgodnie z Regulaminem konkursu. Zachowano kurpiowskie tradycje i użyto tradycyjnych materiałów. Palmy prezentują ciekawą kompozycję oraz precyzję wykonania. Poziom artystyczny prac zbiorowych jest wysoki.

Wykonawcom palm przyznano nagrody pieniężne ufundowane przez Centrum Kultury – Biblioteki i Sportu w Lelisie. (ak)

fort. archiwum CK-BIS

6

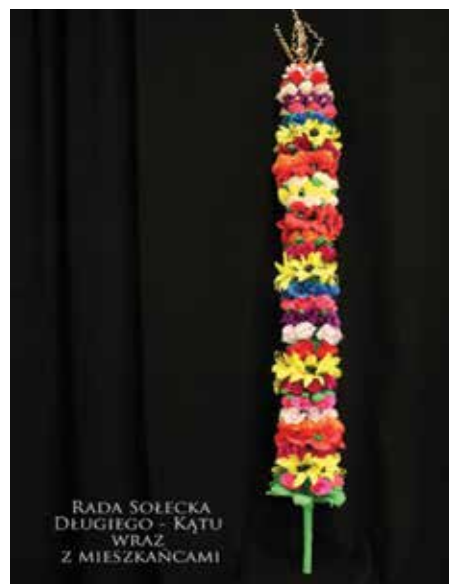

Palmy wiosennej radości

7

Portret kobiety 2021 r.

„Nie chcę by inni byli dumni ze mnie. Ja chcę sama być szczęśliwa i zadowolona, ja sama przez siebie, z siebie i dla siebie” – Agnieszka Osiecka

Z taką myślą przewodnią CK-BiS zaprosił 1. marca panie z naszej gminy do udziału w realizacji projektu Portret Kobiety 2021, czyli w sesji fotograficznej przed obchodami Dnia Kobiet. W akcji wzięło udział blisko 40 wyjątkowych i niepowtarzalnych mieszanek naszej gminy.

Po wykonaniu przez Marcina Piekarskiego profesjonalnych portretów uczestniczki akcji otrzymały ich wydruki oraz płytkę CD z efektami wspólnej pracy. Wystawę przepięknych portretów w formie wystawy *on line* można podziwiać na stronie CK-BiS.

– Efekty przerosły nasze najśmielsze oczekiwania! Wszystkim Uczestniczkom serdecznie dziękujemy za udział! Jesteście wspaniałe – podsumowała akcję Katarzyna Dobkowska-Wiśniewska. (ak)

Wiosna ogrzewa wspomnienia

Minął okres zimy i nastąpiła wiosna. U seniorów z Dziennego Domu Senior + w Durlasach wraz z nastaniem cieplejszych dni wracają ciepłe wspomnienia z lat młodości, a niejednokrotnie i dziecięcych. Jak wspominają seniorzy z Durlasów przełom marca i kwietnia to od zawsze czas przygotowań ziemi pod uprawę i zasiew zbóż jarych. Oзимiny (zboża siane jesienią) już się zazieleniły na polach więc już trzeba było rozpoczynać prace wiosenne. W kalendarzu rolników każda pora roku jest bardzo ważna, jednak wiosna zawsze nosiła radość i nadzieję na kolejny urodzaj. Kiedyś wiosny były inne, bardziej wyciekane, gdyż po tęgich zimowych mrozach z wielkim utęsknieniem wyczekiwano na wiosenne słońce. Zwracano uwagę na przysłowia, bo przecież, jak mówi stare porzekadło, „przysłowia są mądrością narodu” i tak zwracano uwagę jaka pogoda jest 24 lutego, gdyż to „Święty Maciej zimę traci albo ją bogaci”, zaś na „Grzegorza pójdzie zima do morza”. Nie w każdym roku to się sprawdzało, ale nadzieja żyła. Na 25 marca „Święto Matki Boskiej Różnowej” zaczynało się orać pole, siać owoce i groch. Wypędzano wówczas krowy z obory, żeby sobie pochodziły. Wpatrywano przylatujących bocianów i jak zobaczyło się bociana

w locie było to oznaką, że będzie się „lekkim tego roku” natomiast bociek stojący lub chodzący wróżył „ociężałość”. Gospodarz rozpoczynając prace polowe nakreślał znak krzyża nad koniem ruszającym w pole i nad pierwszą skibą zaoranej ziemi zdejmował czapkę żegnając się. Zapewniało to Boże błogosławieństwo dla prac polowych i późniejszych plonów.

Wiosna to też nadchodzące święta Wielkiej Nocy. Gospodynie skrzętnie robiły porządki w domach. Trzeba było wybielić ściany w chałupach, zrobić porządki w komorze, robiło się duże pranie, suszenie. W domostwach kto miał trzy izby to przenoszono się do małej izby i do alkierza, zaś duża była już wolna na przyjmowanie gości. W Wielki Tydzień wzmagały się już prace w przygotowaniach do Świąt, pieczenie chleba, placków, mięsa a jeszcze koniecznym było uczestniczenie w obrzędach religijnych w kościele. Gospodynie uważały za swój obowiązek przygotowanie wykupu dla chrześniaków, a miano ich nieraz po kilkoro. Na wykup musiały być przygotowane pisanki, o co nie było wówczas łatwo, bowiem po zimie nie zawsze jeszcze kury zdążyły znieść tyle jajek żeby starczyło i do placka, i na wykup. Wówczas pożyczano od sąsiadki. Taki wykup składał się najczęściej z 7-8 jajek, do tego

kawałek drożdżowego placka, a jak co bogatszy to dodawał jeszcze kawałek kiełbasy. Gotowanie i farbowanie jajek zajmowało kilka godzin. Starano się barwić je różnymi kolorami, a do przygotowania farbek były to łupiny z cebuli, zielone żyto itp. Chrześniaki już w poniedziałek wielkanocny lecieli do swoich chrzestnych po wykup. Później przychodził czas na oblewanie. To też miało swój rytuał i znaczenie, która panna bardziej obłana to miała większe powodzenie u chłopaków. Oblewano się na cały dzień a niejednokrotnie i w następną niedzielę. Mówiono wówczas, że „na przywoły reszta wody” i też lano wodą.

Dni świąteczne niosły trochę odpoczynku, ale z nastaniem cieplejszych dni gospodarze szli znów w pole. Wywożono obornik, orano, no i rozpoczynało się sadzenie. Ziemiaki sadzono „pod skibę lub pod motykę”. Pod skibę oznaczało wrzucenie kartofli na rozoraną skibę i rozrzucony obornik, a później przorywano drugą skibą, zaś pod motykę to trzeba było motyką rozkopać dołek i przysypać ziemiaki w niego wrzucane. W wolnych dniach mężczyźni szli do lasu, zrobić drzewa na zimę, zaś kobiety zajmowały się pracami przy domostwie takimi, jak: nasadzenie kury na jajka żeby mieć swoje kurczaki i inny drób, rozsadzanie rozsady kapusty itp. Pracy zawsze było pod dostatkiem. Dobrze, że wówczas były rodziny wielopokoleniowe więc każdy miał przypisane swoje zajęcie w domostwie lub wokół niego i jakoś z tym sobie dawano radę, bo przecież i na posag trzeba było sobie zrobić... ale o posagach w następnym numerze.

Wspomnienia seniorów spisała
Grażyna Bednarczyk
Fot. archiwum rodzinne seniorów.

8

Dąbrowscy kapłani bojownicy

Po utracie wolności i niepodległości popadając w niewolę trzech ówczesnych sąsiadów, naród polski rozpaczliwie szukał wzmocnienia w tych ciężkich przeżyciach. Znajdował go przede wszystkim wśród duchowieństwa, w którym trwały przykłady patriotyzmu, ofiarnego czynu spełnionego dla Kościoła i Ojczyzny w walkach o wolność: na polu kultury ojczystej, zdobywaniu praw obywatelskich, dla rodzinnego języka, dla szkoły polskiej narodu polskiego.

Do czasu utworzenia diecezji tomżyńskiej, co nastąpiło 28. października 1925 roku, Dąbrówka należała do diecezji płockiej, której kapłanom nie obce były patriotyczne związki Kościoła i Ojczyzny. Pośród nich warto zwrócić uwagę na trzech kapłanów posługujących wówczas w dąbrowskiej parafii. Byli to: ks. Franciszek Chrapkiewicz, ks. Walenty Placyd Podgórski i ks. Edward Adam Umiński. To postacie niezwykle zarówno na tamte, jak i dzisiejsze czasy. Do dziś dnia grób ks. Walentego Placyda Podgórskiego mamy u siebie w Dąbrowsce. Ich patriotyczna postawa stanowi piękny przykład oddawania „Cesarowi tego co należy do Cezara, a Bogu co boskie”. Spójrzmy na ich działalność i losy z perspektywy ich miłości do Kościoła i Ojczyzny.

Ks. Franciszek Chrapkiewicz posługiwał w Dąbrowsce w latach 1869 -1882. Będąc jeszcze wikariuszem w Świdziebni i Strzygach, a potem administratorem w parafii Rogowo, Mokowo i Sarnowo, dał się poznać jako gorący obrońca idei wolnościowych. W okresie od 1. czerwca 1863 r. do 19. listopada tego roku, pełniąc obowiązki proboszcza w Suminie, „ściągał na siebie podejrzenie, że brał udział w powstaniu”. Aresztowany 19. grudnia 1863 r. początkowo przebywał w twierdzy modlińskiej, a następnie został wysłany do miejscowości Chełmogory w guberni archangielskiej, gdzie pozostawał do 16. października 1869 r.. Po otrzymaniu pozwolenia powrotu do kraju osiadł w Dąbrowsce. Przeżył 69 lat, w tym 46 lat w kapłaństwie. To pierwszy kapłan zmarły w Dąbrowsce (13 lutego 1882). Pomimo sprzeciwu mieszkańców Dąbrówki został jednak pochowany w Kadzidle. W okresie posługi kapłańskiej ks. Chrapkiewicza w Dąbrowsce zawiązał bp płocki Wincenty Teofil Popiel wizytujący w roku 1864

i 1868 parafię Kadzidło, który w kaplicy w Dąbrowsce odprawił nabożeństwo

Lata 1886 - 1888, to okres pracy przy dąbrowskiej kaplicy ks. Walentego Placyda Podgórskiego. Benedyktyn, chóralista klasztoru w Pułtusku, „w czasie powstania jeździł po wsiach i odprawił nabożeństwa za poległych powstańców, za co władze wojskowe aresztowały go w styczniu 1863 roku”. Po interwencji bp. Myślińskiego, 28. sierpnia 1863 ksiądz był już wolny. Zmarł 1. kwietnia 1888 roku. Zgodnie ze swą wolą spoczywa na cmentarzu w Dąbrowsce. Tutejsza ludność wypełniając wolę lubianego i czczonego kapłana – patrioty, pochowała go przy kaplicy w wymurowanym grobie, chociaż brak było pozwolenia na cmentarz. Doszło nawet do tego, że aby spełnić ową prośbę, miejscowa ludność Dąbrówki zmuszona była stoczyć walkę na pięści z mieszkańcami Kadzidla i rosyjską policją, którzy to chcieli zabrać zmarłego kapłana do siebie. Po tak demonstracyjnym pogrzebie szanowanego kapłana biskup płocki nakazał zamknąć dąbrowską kaplicę.

Pierwszym proboszczem parafii już p.w. św. Anny w Dąbrowsce był ks. Edward Adam Umiński. Posługę kapłańską w wspólnocie parafialnej pełnił w latach 1894-1899. Urodził się 8. czerwca 1860 roku w miejscowości Mysłakówek na Mazowszu. Początkowo pracował jako nauczyciel. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1888 roku. Pierwszą jego placówką był wikariat w Myszyniu. Zmarł na wiosnę 1937. roku w Nowym Jorku. Prowadził szeroką działalność patriotyczną i społeczną. Podczas rewizji w jego mieszkaniu władze zaborcze znalazły m.in. patriotyczne pisma. Po rewizji kapłan uciekł do Prus, a następnie do Ameryki, gdzie organizował nowe polskie parafie. Redaktor „Piełgrzyma”, kościelny pisarz, historyk, poseł parlamentu amerykańskiego, działacz społeczno-narodowościowy, redaktor „Głosu Ostrołęckiego”, organizator pielgrzymek amerykańskich Polaków do Rzymu. Podczas jego posługi w Dąbrowsce miały miejsce dwa niezwykle wydarzenia. Były to: drugi pogrzeb ks. W.P. Podgórskiego, który odbył się już uroczystie i oficjalnie w 1897 r. oraz przywiezienie w 1898 roku niezwykłego obrazu MB Nieustającej Pomocy z Rzymu do Dąbrówki.

Opr. Krzysztof Bulak

Słowa podziękowania dla ks. Artura Akimowicza, obecnego proboszcza parafii p.w. św. Anny w Dąbrowsce za pomoc w zredagowaniu tekstu.

Opracowano na podstawie:

- ks. Paweł Kubicki: Bojownicy kapłani za sprawę Kościoła i Ojczyzny 1861-1915: materiały z urzędowych świadectw władz rosyjskich, archiwów konsystorskich zakonnych i prywatnych;
- Adam Chętnik: Dąbrówka, Parafia i kościół w powiecie ostrołęckim. Nowogród pod Łomżą 1937;
- Krajewski Mirosław: Powstanie Styczniowe między Skrwą a Drwęcą;
- ks. Józef Wyznar: Krótki zarys dziejów wsi i parafii Czarnia/Kadzidło/, Czarnia 2014;
- Dzieje powiatu ostrołęckiego pod red. Janusza Góloty, Jerzego Kijowskiego, Jana Mirończuka, Ostrołęka 2018;
- Adam Wałaszek: Kościół, etniczność, demokratyzacja – parafie polonijne w USA /1858-1930/ z UJ w Krakowie,
- Przegląd Katolicki z dnia 02.12.1897 r., nr 48;
- Głos Ostrołęcki nr 1 R.1 z 15.01.1931;
- Katolik nr 113 R.71, 20.05.1937 rok;
- Dzwon Niedzielny nr 28 z 12 lipca 1925;
- Przewodnik Katolicki nr 29, R. 31, z dnia 19.07.1925;
- Przewodnik Katolicki z dnia 20 lipca 1930 roku nr 29;
- Kurier Warszawski nr 267 z 1898 roku 27 września 1898 roku /wtorek/;
- Przegląd Katolicki nr 48 z dnia 2 grudnia 1897.

Palmowe spotkanie przy stole

Spotkania w gronie pań i panów z KGW „Nad Rozogą” w Łęgu Starościńskim-Walery, zazwyczaj w domu sołtysa Grzegorza Czelenia, mają swój rodzinny i radosny klimat. Tym razem okazją, a więc 6. marca, było przygotowanie wielka-

nocnej palmy na konkurs do CK-BiS, ale także omówienie złożonej techniki przygotowania się do wykonania kierca, takiego kurpiowskiego, z ziaren grochu nanizanych na nitki. Przy wspólnym stole trwała krzątania i wyteżona praca nad

papierowymi kwiatami, trawą i innymi cudzińkami, które udekorują palmę, a sołtys informował o ostatnich dokonaniach koła.

– Dzięki współpracy z „Kursie razem” w czerwcu zorganizujemy warsztaty folklorystyczne właśnie z wykonywania kierca oraz przygotujemy się do wykonania tegorocznego wieńca dożynkowego, ale co najcenniejsze, udało się pozyskać środki na zakup strojów kurpiowskich, które uszyje dla nas Bożena Bohomulska z Kadzidla i będziemy mogli przystąpić do tworzenia własnego zespołu ludowego – sołtys rozplywa się w uśmiechu, zapewne na wspomnienie swoich własnych i małżonki Moniki występów w Zespole Pieśni i Tańca „Kurpie”. – Do tego czasu ruszą już spływy kajakowe z wykorzystaniem naszej przystani kajakowej na Rozodze, a na placu wiejskim będzie nowe wyposażenie i zaplecze – dodaje sołtys.

Kiedy na stole utworzył się odpowiednio wysoki stos kwiatów i innych elementów do palmy, G. Czeleń niespodziewanie poprosił obecnych tam panów by pomogli mu wykonać jeszcze jedno, tym razem przyjemne, sołeckie zadanie, a mianowicie wręczyć paniom kwiaty przygotowane na Dzień Kobiet. Śmiechu i radości było co niemiara.

Tekst i fot.: Antoni Kustusz

Zebranie wiejskie z kontrolą na miejscu

Najskuteczniejszą formą kontroli jest naoczne i osobiste sprawdzenie tego co zapisane w sprawozdaniu, o czym przekonali się uczestnicy zebrania wiejskiego, którzy przyszedli wieczorem 24. kwietnia na plac wiejski w Łodziskach. Sołtys Janusz Bałon z dumą pokazywał aktualne efekty wspólnej pracy; dwie latarnie z 4. solarnymi lampami, tablicę ze zdjęciami, obudowaną i wyposażoną w balustradę scenę, a także nowy przybór do ćwiczenia sprawności i nową karuzelę dla dzieciaków. Do tego fundament do grilla obrotowego i fundament, gdzie stanie budynek zaplecza gospodarczego dla wiejskich spotkań na placu.

– Aż duma rozpiera, jak pomyśleć ile można dokonać wspólną i zgodną pracą – powiedział.

A ze sprawozdania wynika, że jest się czym chwalić. W listopadzie 2020 roku wspólnie z radą sołecką i z pomocą mieszkańców wsi wykonano zaległe prace z funduszu sołeckiego za 2019 rok, takie jak ogrodzenie sceny, orynnowanie sceny i altany oraz prace porządkowe na całym placu.

Natomiast już z funduszu sołeckiego na 2020 rok udało się ustawić owe dwa maszty na lampy, zakupić i zamontować karuzelę dla dzieci oraz orbitek do ćwiczeń dla dorosłych, zakupić lodówkę i kuchenkę dla potrzeb mieszkańców korzystających z placu, a także lampki świąteczne na ozdobienie placu, altany i sceny.

Do osiągnięć wsi sołtys zaliczył uzyskaną przy pomocy wójta Stefana Prusika w obecnym roku dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w wysokości 20 tys. zł. Dotację tę wspólnie z radą sołecką postanowiono przeznaczyć na wybudowanie budynku na placu wiejskim, który będzie pełnił funkcję letniej kuchni.

– W niej będą przygotowywane i wydawane

potrawy podczas uroczystości organizowanych przez mieszkańców wsi. Tam też znajdzie swoje miejsce kuchonka i lodówka, które wcześniej zakupiliśmy. Montaż budynku, podobnego do obecnej altany, firma, która ją wykonywała, rozpocznie w maju – informował Janusz Bałon.

Zebrani pod przewodnictwem Anny Ogniewskiej jednogłośnie zatwierdzili sołeckie sprawozdanie i zaczęli się zastanawiać nad zmianą przeznaczenia tegorocznego funduszu sołeckiego. Pierwotnie miał trafić na wsparcie budowy ścieżki pieszo-rowerowej, która ma biegnąć przy drodze krajowej nr 53. Z wyjaśnień wójta wynika jednak, że budowę tę poprowadzi Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, co oznacza potrzebę zmiany przeznaczenia wiejskiego funduszu – wyjaśniał sołtys i zaproponował, aby 6 tys. zł przeznaczyć na uzupełnienia oświetlenia wsi a 12 740 zł przeznaczyć na zakup materiałów i wyposażenia na placu wiejskim, m.in. wybetonowanie posadzki pod nowym budynkiem, ułożenie płytek,

zamontowanie oświetlenia oraz wybudowanie ekologicznego szamba.

Po przyjęciu tej propozycji skupiono się nad przygotowaniami do zamiany krzyża misyjnego, który od 1949 roku stał przy skrzyżowaniu dawnego królewskiego gościńca z Myszyńca na Łazy i Ostrołękę. W dniu zebrania krzyż został zdemontowany i odwieziony do kościoła parafialnego w Dylewie. Fundusze na nowy krzyż zebrano z wpłat sołtysa, który przekazał na ten cel swoją dietę za zbiorke podatków, wpłaty od Kółka Rolniczego „Zagajnica” pochodzące ze sprzedaży palm wielkanocnych i kwiatów oraz wpłat indywidualnych.

Po tak owocnym przebiegu sprawnie przeprowadzonego zebrania już w ciepłym pomieszczeniu świetlicy „Zagajnicy” można było podziwiać palmę, która wygrała konkurs gminny, a także chwalić gospodynie za świetne pomysły i potrawy.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Wzbogacić wiedzę o naszej gminie

Trwa przygotowanie drugiego, poprawionego i rozszerzonego wydania „Dziejów Lelisa i okolic”, monografii, którą opracowuje dr Jerzy Kijowski, historyk, znany regionalista, wiceprezes Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego im. Adama Chętnika. Czy naszej gminie potrzebne jest wznowienie prac nad już raz opracowaną i wydaną monografią? Odpowiada dr Jerzy Kijowski:

– Monografia, chociaż ujmuje dzieje pewnego obszaru lub okoliczności wydarzenia historycznego w sposób kompleksowy, to nigdy nie jest dziełem zamkniętym, ukończonym. Pamiętajmy, że od ukazania się I. wydania upłynęło już 10 lat, a w tym czasie wiele się wydarzyło, powstały nowe instytucje, w działalności społecznej pokazali się nowi ludzie, pojawiły się liczne dokumenty i opracowania, które aktualizują naszą wiedzę o funkcjonowaniu gminy. Kilka obszarów życia gminy radykalnie zmieniło się w wyniku kolejnych reform, jak choćby oświata czy kultura. Poza tym w toku gromadzenia materiałów do historii gminy odnalazło się wiele relacji, natrafiłem na liczne źródła, które dopiero teraz ukazują w nowym świetle to co trzeba ująć w takiej pracy. Myślę tu np. o materiałach, które udało się zebrać z okazji 100-lecia szkół w Łęgu Starościańskim oraz w Łęgu Przedmiejskim. Dotarły do mnie ciekawe informacje od osób, które pokazują losy swoich rodzin, mamy FB, internet, nie próżnują nauczyciele i badacze historii poszczególnych wsi. No i dysponujemy bogactwem informacji, które znajdują się na łamach „Więści Gminnych”, które już wkrótce ukazać się po raz setny. Myślę więc, że już obecnie mam do dyspozycji materiał na ok. 100-150 stron więcej, a jeszcze liczę na kolejne informacje i źródła przekazane przez Czytelników „Więści Gminnych”. Przykładem może być zamieszczony poniżej wykaz osób, które ujawniły się w trakcie tzw. trzeciej amnestii w 1947 roku na terenie gminy Lelis. Liczę, że po tej publikacji Czytelnicy Więści zechcą skontaktować się ze mną lub z redakcją i dopowiedzą ciąg dalszy tej historii, może pojawią się zdjęcia, dokumenty. Kontakt ze mną to tel. 723 366 830, lub w OTN (29) 764 59 80, a do redakcji to każdy w gminie chyba zna.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

LICZY SIĘ KAŻDA KARTKA, KAŻDE ZDJĘCIE

Przygotowując drugie wydanie „Dziejów Lelisa i okolic” starałem się nie tylko uka-zać najnowsze dzieje gminy tj. po roku 2011, ale również, na ile możliwe, wzbogacić pierwsze wydanie o nowe, nieznanne fakty uzyskane w postaci materiałów archiwalnych lub prasowych, czy też relacji świadków. Jednym z takich dokumentów był wy-kaz osób ujawniających się z podziemia z terenu gminy Lelis. Został on ostatnio ukazany w Źródłach historycznych do dziejów Kurpiowszczyzny, (wyszły drukiem w 2020 r. pod red. Wojciecha Łukaszewskiego).

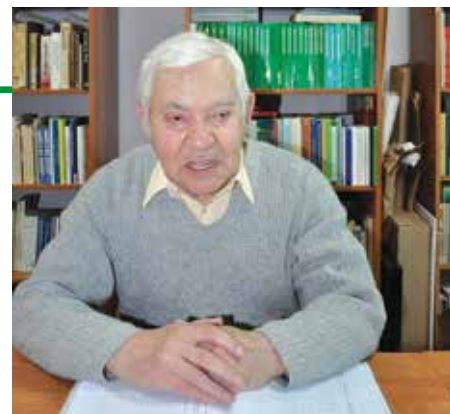
Ujawnianie się członków zbrojnego podziemia miało miejsce w ciągu kilku pierwszych powojennych lat, przede wszystkim lat 1945-1947 i związane było z zakończeniem wojny i okupacji oraz kolejnymi amnestiami. Pierwsza z nich miała miejsce już jesienią 1945 r. Odbłyto się wówczas w Ostrołęce pierwsze posiedzenie Komisji Likwidacyjnej byłego AK (Armia Krajowa) i NSZ (Narodowe Siły Zbrojne), na którym podjęto decyzję, że ujawnianie się żołnierzy podziemia odbędzie się 21. października w Ostrołęce, Czerwinie i Łysych. Mieszkańcy gmin kurpiowskich, w tym Lelisa ujawniali się podczas wiecu w Domu Ludowym w Łysych. Kolejna amnestia ogłoszona została w sierpniu 1946 r. Przy czym była to amnestia lokalna,

ogłoszona przez miejscowe władze bezpieczeństwa, a więc nie miała znaczenia prawnego i będąca w istocie „chwytem operacyjnym” w celu uzyskania informacji ułatwiającej rozpracowanie podziemia. Najwięcej z nich była amnestia z 22. lutego 1947 r, ogłoszona z okazji uchwalenia tzw. „Małej Konstytucji”. Według oficjalnych danych zwolniono wówczas z więzień ok. 20 tysięcy osób, a ujawniło się ok. 60 tysięcy.

Prezentowana lista dotyczy najprawdopodobniej tej trzeciej amnestii, która zarówno w Polsce, jak i na Kurpiach, w tym na terenie gminy Lelis, miała szerszy zasięg. W dokumencie wymienia się 42 osoby (sami mężczyźni). Zdecydowanie najwięcej bo aż 10 osób, czyli prawie jedna czwarta, pochodziła z Łęgu Starościańskiego, następnie po 6 osób z Durlasów i Płoszyc. Jedna osoba pochodziła z Łęgu (nie wiadomo którego), a jedna z Gontarzy, które znajdują się w gminie Zbójna.

W wykazie znaleźli się tylko członkowie Armii Krajowej, czyli AK (formalnie rozwiązanej w styczniu 1945 r.) oraz wyrosłej z niej konspiracyjnej organizacji pod pełną nazwą Ruch Oporu bez Wojny i Dywersji Wolność i Niezawisłość (WiN) po-wstałej 2. września 1945 r. Nie ma natomiast w ogóle członków tzw. nurtu narodowego tj. Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) i ich następców czyli Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW).

W dokumencie znalazło się wiele błędów i nieścisłości dotyczących przede wszystkim nazwisk i nazw miejscowości. I tak zamiast nazwy Łęg Starościański powinno być Łęg Starościański, nie Nasiadka, a Nasiadki, nie Kłoszyce, a Płoszyce i nie Siemnoch, a Siemnochy.

Jeśli chodzi o nazwiska to zamiast Konzniewski powinno być Korzeniecki, zamiast Satrzykowski należało zapisać Lutrzykowski, w miejsce Purzchwały – Pierzchała, a zamiast Zysk – Zyski i do tego nie Bolesław, a Czesław.

Spróbujmy jeszcze porównać, jak ilość ujawniających w gminie Lelis wygląda na tle innych gmin kurpiowskich w powiecie ostrołęckim pamiętając o tym, że do 1948 r. tj. reaktywowania powiatu kolneńskiego było ich siedem, podczas gdy obecnie cztery. Najwięcej osób, bo aż 208 ujawniło się z gminy Łyse, następnie gmina Turośl – 134, Kadzidło – 120, Zbójna 117, Myszyniec – 85, Lelis – 41 i Czarnia – 1 (!). Należy jednak wziąć po uwagę liczbę mieszkańców w tych gminach i, jak z tego wynika, Lelis był najmniejszą po Czarni gminą jeśli chodzi o liczbę ludności (Czarnia 5 710, Lelis 6 030), natomiast wszystkie inne (poza Zbójną – 6231 mieszkańców) znacznie górowały pod tym względem (Łyse – 8 175, Kadzidło – 9 283, Turośl – 10 185 i Myszyniec – 14 915).

Jerzy Kijowski

Aneks nr 9 Lista imienna ujawniających się osób z podziemia na terenie gminy Lelis

Lp	Nazwisko i imię	Data urodz.	Pseudonim	Miejsce zam.	Uwagi
1.	Konzniewski Aleksander s. Aleksandra	28.3.1910	„Wróbel”	Durlasy	WiN
2.	Parzych Zygmunt s. Józefa	20.10.1922	„Chyży”	Durlasy	AK
3.	Parzych Józef s. Adama	18.8.1910	„Wolny”	Durlasy	WiN
4.	Suhecki Aleksander s. Franciszka	28.1.1908	„Karaś”	Durlasy	Sekcyjny AK
5.	Purzchała Aleksander s. Stanisława	26.9.1907	„Pekala”	Olszewka	WiN
6.	Szklarski Antoni s. Antoniego	24.8.1896	„Pszczola”	Dąbrówka	AK
7.	Denkiewicz Franciszek s. Dominika	2.11.1923	„Sowa”	Łęg Starościański	WiN
8.	Prachniak Bolesław s. Bolesława	12.5.1924	„Bocian”	Gibałka	AK
9.	Łepicki Feliks s. Franciszka	23.3.1897	„Dąb”	Łęg Starościański	AK
10.	Łepicki Mieczysław s. Feliksa	1.2.1926	„Olszynka”	Łęg Starościański	AK
11.	Krysiak Stanisław s. Jakuba	21.2.1903	„Lipa”	Dąbrówka	AK
12.	Mrozek Czesław s. Stanisława	27.7.1918	„Świerk”	Siemnoch	WiN
13.	Lenkiewicz Władysław s. Władysława	23.5.1920	„Okoń”	Siemnoch	AK
14.	Kaczyński Marian s. Józefa	27.1.1922	„Chwył”	Nasiadka	AK
15.	Roicki Aleksander s. Antoniego	8.12.1920	„Kwiat”	Łęg Starościański	WiN
16.	Piersa Konstanty s. Hipolita	27.11.1911	„Muszka”	Płoszyce	WiN
17.	Rojewski Władysław s. Antoniego	16.5.1922	„Sierp”	Łęg	WiN
18.	Piersa Józef s. Jana	6.4.1905	„Bak”	Gontarze	WiN
19.	Piekarski Władysław s. Aleksandra	27.6.1922	„Oset”	Łęg Przedmiejski	WiN
20.	Plona Józef s. Walentego	13.5.1903	„Szczupak”	Płoszyce	WiN
21.	Kurpiewski Bronisław s. Antoniego	25.2.1907	„Jabłoń”	Kurpiewskie	WiN sekcyjny
22.	Sęk Józef s. Teofila	17.3.1904	„Zapalnik”	Płoszyce	Drużynowy WiN
23.	Nadrowski Roman s. Franciszka	26.4.1910	„Kubek”	Łęg Starościański	AK
24.	Korzeniecki Franciszek s. Aleksandra	16.4.1922	„Skowronek”	Durlasy	AK
25.	Nowak Bolesław s. Jakuba	8.12.1902	„Wicher”	Dąbrówka	Zastępca dowódcy drużyny AK
26.	Parzych Czesław s. Józefa	30.6.1902	„Jaskółka”	Durlasy	Dowódca plutonu WiN
27.	Mucha Stanisław s. Juliana	2.5.1916	„Sikarka”	Szkwa	AK
28.	Murach Bolesław s. Józefa	21.3.1924	„Oskierka”	Kłoszyce	WiN
29.	Majewski Antoni s. Jana	3.4.1905	„Marchewka”	Łęg Starościański	Łącznik AK
30.	Satrzykowski Stanisław s. Franciszka	27.8.1905	„Śliwa”	Nasiadka	AK
31.	Bastek Czesław s. Feliksa	17.11.1912	„Marks”	Nasiadki	AK
32.	Mrozek Franciszek s. Józefa	7.4.1917	„Topol”	Kurpiewskie	AK
33.	Murach Jan s. Jana	10.1.1909	„Bystry”	Płoszyce	WiN
34.	Kamiński Jan s. Antoniego	10.4.1916	„Akcja”	Łęg Starościański	AK
35.	Laskowski Aleksander s. Franciszka	23.3.1909	„Dzięcioł”	Łęg Starościański	AK
36.	Zysk Bolesław s. Józefa	23.1.1920	„Świerk”	Kurpiewskie	WiN
37.	Kamiński Władysław s. Jana	24.6.1905	„Duch”	Łęg Starościański	WiN
38.	Kruczyk Czesław s. Mikołaja	6.1.1906	„Palma”	Gnaty	WiN
39.	Ryszka Edward s. Józefa	19.10.1922	„Duch”	Łęg Starościański	WiN
40.	Bastek Władysław s. Stanisława	10.7.1909	„Kruk”	Płoszyce	AK
41.	Puchalski Bolesław s. Stanisława	3.5.1924	„Wieloryb”	Długi Kąt	AK

Wreszcie grają z nadzieją na lepsze jutro

Piłkarze GLKS Lelis zebrali się 15. kwietnia na stadionie Szkoły Podstawowej w Lelisie po raz pierwszy od dłuższego czasu, aby przygotować się do wiosennego meczu wiosennej rundy B-klasy.

– Inne drużyny, nawet mimo pandemii, mogły trenować na własnych obiektach, ale u nas stadion jest szkolny i obowiązują na nim reguły szkolne, więc nie mogliśmy ani grać, ani trenować – żalił się trener GLKS Jerzy Dawid. Mimo to był optymistą, bo w drużynie pojawili się nowi gracze, a chłopaki chętnie przystąpili do treningów.

Pierwszy sparing zaplanowano na 15. kwietnia z drużyną ze Zbójnej. Wygrali nasi 4:3, ale drużyny wymieniały się zawodnikami i raczej chodziło o przypomnienie sobie, jak się gra, niż o wynik. (ak)

Fot.: Antoni Kustusz

GLKS Lelis w pełnym, wiosennym składzie

Uczyńmy naszą Gminę piękniejszą

Jak stworzyć piękny krajobraz

W trakcie kursu, jaki ukończyłam w Letniej Akademii Rękodzieła i Sztuki w Łucznicy, wielokrotnie podkreślano, iż pośród wielu czynników, które wpływają na otaczający nas krajobraz to właśnie działalność człowieka zdaje się najmocniej określać postać i jakość tego krajobrazu. Dlatego jeśli się rozejrzemy wokół to odnajdziemy wiele przykładów na to, jak bardzo różne jest to oddziaływanie i jak różne mogą być skutki naszej „krajobrazowej” aktywności..

Jeśli więc chcemy upiększyć otaczający nas krajobraz, musimy pamiętać, że kiedy ludzkie działania zyskują motywację wynikającą z potrzeby tworzenia piękna, to możemy mówić o krajobrazie komponowanym, gdzie czynnik estetyczny odgrywa główną rolę. Najczęściej takie podejście do krajobrazu jest domeną twórców, których wykształcenie, poczucie misji i talent pozwalają na twórcze podejście do komponowanej przestrzeni. Jednak ogólna kondycja krajobrazu w głównej mierze zależy od całego społeczeństwa, które będąc użytkownikiem np. gminnej przestrzeni, jednocześnie ją kreuje. Większość otaczającego nas krajobrazu nie jest bowiem wynikiem jakiegoś procesu twórczego, lecz jest zlepką przedsięwzięć, decyzji, poczynań i zachowań zwykłych użytkowników krajobrazu. Stąd tak różne oblicza każdego gospodarstwa, każdej wsi, czy gminy.

Dlatego trzeba pamiętać, że twórcze kształtowanie krajobrazu to dziedzina, która wiąże się z budowaniem przestrzeni życiowej człowieka. Na tak rozumianą architekturę krajobrazu wpływają takie czynniki, jak rzeźba danego terenu, roślinność, gleba i klimat, ale także kultura miejsca, jego tradycje i potrzeby społeczne. Odpowiedni układ naszego terenu pozwoli dzięki temu każdemu znaleźć coś dla siebie i przyjemnie spędzić czas, poczynając od wypoczynku w sprzyjających warunkach po majsterkowanie i czynności związane z pracą rolną. Aby jednak stworzyć właściwy układ elementów formujących naszą kompozycję warto kierować się kilkoma istot-

nymi zasadami. Otóż np. ogród warto podzielić na zasadnicze części:

- dekoracyjną – stanowiącą piękny układ i mnogość roślin w celu zaspokojenia wizualnych wrażeń estetycznych,
- wypoczynkową – pozwalającą spokojnie spędzić czas i zrelaksować się,
- gospodarczą – będącą miejscem wykonywania różnych prac,
- użytkową – miejsce wykonywania codziennych czynności.

Bardzo istotna w ogrodzie jest część wypoczynkowa. Obecny styl i tempo życia w otaczającej nas przestrzeni wywołuje silne przeciążenie psychiczne, sprzyja pojawianiu się negatywnych emocji, a w konsekwencji złego samopoczucia. Dobrze zaprojektowany i wykonany kącik wypoczynkowy, w którym znajdzie się miejsce zarówno dla seniorów, jak i dla dzieci, doskonale może wygasić i uspokoić złe emocje i zmęczenie.

Styl budynku – jest najważniejszym elementem naszej kompozycji bo odpowiada za kształt pozostałych części ogrodu. Dom o bardziej klasycznym wyglądzie wymusza stosowanie raczej formalnej stylizacji ogrodu, natomiast budynek o nowoczesnym wyglądzie pozwoli puścić wodze fantazji w kreowaniu jego otoczenia. Dlatego pamiętajmy, że mały ogród dobrze jest związać kompozycyjnie z wnętrzem budynku, tak aby stanowiły całość. Zatarcie granic między domem a ogrodem optycznie go powiększy.

Natomiast unikajmy, zwłaszcza w małych ogrodach, wysokich ogrodzeń lub szpalerów. Powodują one optyczne pomniejszenie ogrodu i rzucają dużo cienia.

Kolorystyka – powinna być raczej stonowana. Należy unikać silnych i wszechobecnych kontrastów. Dobrze zastosować drzewa, które zapewnią cień w części wypoczynkowej, ale także nie pozabawia całkowicie tego miejsca słońca.

Ogród jest miejscem, które przeznaczamy pod uprawę roślin jadalnych i ozdobnych, jak również uprawę ziół i krzewów owocowych. Jednak w małych kompozycjach unikajmy stosowania nadmiernej ilości różnorodnych roślin, bo zazwyczaj kończy się to chaosem i bałaganem.

Bardzo sympatycznym miejscem może być również przedogródek, który najczęściej znajduje się przed wejściem do domu, czasem przed wjazdem na posesję. Dobrze zaplanowana przestrzeń ogrodowa to mniejszy przedogródek, który jest widoczny dla wszystkich – gości, przechodniów, sąsiadów oraz strefa za domem, gdzie swobodnie wypoczywamy.

Ładny dom to nie wszystko. Przestrzeń przydomowa to nie tylko ogród, ale również ogrodzenie, dojścia, dojazdy czy nawet osłona śmietnika. Zachowując wiejski charakter takiej przestrzeni warto odwołać się do żywej architektury, na przykład wykorzystującą wspaniałe właściwości wierzby – jej elastyczność, zdolność do adaptacji oraz niesamowitą żywotność, czyli łatwość ukorzeniania się i ogromną siłę odroślową. Struktury utworzone z posadzonych w ziemi gałęzi wierzbowych (altany, pawilony, ławki, tunele, ogrodzenia czy rzeźby) już w pierwszym sezonie ożywają, wypuszczając liście i gałęzie, tworząc zielone obiekty plenerowe o niezmiernie ciekawej formie i fakturze. Do wykonania elementów żywej architektury wykorzystywane są długie pędy różnych gatunków wierzby. Dobrym i ekologicznym rozwiązaniem jest wyplatanie płotków na naszych rabatkach z wikliny parzonej nieokorowanej. Warto spróbować, a efekty widać na zdjęciu.

Agnieszka Gromek
Fot. archiwum

Każdy czytelnik cieszy podwójnie

Bibliotekarzom przy pandemicznych obostrzeniach nie jest łatwo pracować w bibliotekach, ale przy ogromnym zaangażowaniu, kreatywności, a także „wrodzonej” empatii wobec czytelników, starają się oni pokonać wszelkie przeciwności. Także u nas w Lelisie oraz we wszystkich filiach naszej gminnej biblioteki. Czekając na Czytelników w podwojach bibliotek opracowują księgozbiór, prenumerują czasopisma, zakupują nowe książki.

– Skoro jednak nasi Czytelnicy nie mogą obecnie wchodzić do budynku CK-BiS oraz bibliotek, więc to nasi bibliotekarze wychodzą do nich przed wejście. Ale aby do takiego momentu doszło trzeba wykonać kilku czynności. Znamy naszych drogich i wiernych czytelników więc wierzymy, że to dla nich żaden problem – twierdzi Katarzyna Dobkowska-Wiśniewska, dyrektor CK-BiS.

Najlepszym rozwiązaniem jest wcześniejszy telefon z zamówieniem wybranych pozycji książkowych. Podjęcie decyzji ułatwia katalog on-line, zamieszczony na stronie www.ckbislelis.pl w zakładce BIBLIOTEKA. Dostępne są tam bazy katalogowe bibliotek w Lelisie, Łęgu Przedmiejskim, Łęgu Starościńskim, Obierwi i Dąbrówce, a więc wszystkich naszych bibliotek w gminie. W takim folderze przeglądając katalogi, czytelnik dokonuje wyboru książek posługując się indeksem autorskim, tytułowym, tematycznym, serii lub nowości. W opisie wybranej pozycji znajduje

się informacja o tym, czy wybrana książka jest w danej chwili dostępna czy jest wypożyczona (jeśli leży w kwarantannie to widnieje jako wypożyczona). Po dokonaniu wyboru należy składając swoje zamówienie telefonicznie lub e-mailowo ustalić termin odwiedzin. Inna opcja to korzystanie z zainstalowanego dzwonka przy wejściu do biblioteki, wyjdziemy i czytelnik także zostanie obsłużony.

– Książki zwrócone przez czytelników odkładane są na trzydniową kwarantannę w wyznaczonym miejscu w bibliotece – a więc jest bezpiecznie. Działamy także w wirtualnej przestrzeni, prosimy nas śledzić na FB, oraz platformie e-learningowej na stronie www.ckbislelis.pl.

Z pierwszym powiewem optymizmu z powodu nadejścia wiosny POZDRAWIAMY.

Wasi bibliotekarze

Urząd Gminy przypomina...

TERMINY PŁATNOŚCI PODATKÓW: PODATEK ROLNY, LEŚNY I OD NIERUCHOMOŚCI:

- II rata – termin mija 15. maja 2021 r.
- III rata – termin mija 15. września 2021 r.
- IV rata - 15. listopada 2021 r.

W/w podatki płatne są u sołtysów lub przelewem na konto bankowe wskazane w decyzji.

PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH

- terminy płatności: II rata do 15. września 2021 r.
- Płatne przelewem na konto bankowe.

TERMINY PŁATNOŚCI OPŁAT ZA ODBIÓR I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH W 2021 R.

- za marzec i kwiecień do 10 maja 2021 r.,
- za maj i czerwiec do 10 lipca 2021 r.,
- za lipiec i sierpień do 10 września 2021 r.,
- za wrzesień i październik do 10 listopada 2021 r.,
- za listopad i grudzień do 10 stycznia 2022 r..

Wpłat należy dokonywać na indywidualne numery rachunków bankowych przekazane przez Urząd Gminy.

W sytuacji wypadku z udziałem zwierząt po godzinach pracy Urzędu Gminy zadzwoń: **574 012 001**

KISZKA ZIEMNIACZANA NA GRILLA

Moda na spędzanie weekendów na świeżym powietrzu i wspólne biesiadowanie, najczęściej przy grillu, przysłała do nas ze Stanów

Zjednoczonych. A skoro amerykański grill i polskie jedzenie, to co może przynieść taka kombinacja? Tym bardziej, że grillowanie tradycyjnej kiełbaski już nie jest wystarczająco atrakcyjne, a i kiełbaski nie te. Teraz, na naszym majówkowym grillu obecne są różnego rodzaju mięsa, przyrządzane w rozmaity sposób – w marynatach czy okraszane warzywami. Jednak nasze rodzinne grillowanie możemy urozmaicić nie tylko potrawami typowo mięsnymi. Idealnym produktem na grilla, który przygotowany jest z ziemniaków, może być ziemniaczana kiszka.

Kiszka ziemniaczana to bardzo popularna potrawa w Polsce północno-wschodniej. Jedzą ją ze smakiem prawie wszyscy. A przepis na tę potrawę ze startych ziemniaków z dodatkiem podsmażonego boczku, cebuli i przypraw, jest bardzo prosty:

Składniki: 1 kg ziemniaków, 30 dag boczku świeżego lub wędzonego, 2 cebule, 2 jajka, sól i pieprz do smaku, do tego odrobina majeranku, mąka ziemniaczana w razie konieczności. Potrzebne będzie również około 1m jelita wieprzowego.

Sposób przygotowania: jelito moczymy w letniej wodzie, płuczemy i pozostawiamy na jakiś czas w soli. Ziemniaki obieramy i ścieramy na tarce jak na placki. Starte ziemniaki lekko odciskamy z wody. Wodę z ziemniaków odstawiamy na chwilę, tak aby osiadł się krochmal, który po zlanie wody należy zebrać i dodać do kiszkowego ciasta. Na patelni przesmażamy boczek z pokrojoną w kostkę cebulą. Po przestudzeniu boczek i cebulę dodajemy do ziemniaków, wbijamy jajka, dodajemy przyprawy, dokładnie wszystko mieszając. Należy zwrócić uwagę, że kiszka w swej prostocie nie lubi wielu przypraw, które mogą zdominować jej smak, więc ograniczamy się raczej tylko do tych podstawowych – sól, pieprz i majeranek. Jelito wyjmujemy z soli i płuczemy ponownie. Gotową masę ziemniaczaną nadziewamy luźno w jelito. Do tego celu możemy użyć lejka lub zwykłej plastikowej butelki po wodzie mineralnej. Końce nadzianego jelita należy ściśło zawiązać. Można do tego celu użyć wykałaczki lub nici spożywczej. Tak przygotowaną kiszkę przed grillowaniem można sparzyć w temperaturze 80°C przez 30 min. Sparzoną kiszkę układamy na ruszcie i pieczemy z obu stron, ale należy pamiętać o kilku nakłuciach igłą przed grillowaniem, bo wtedy pętki są zgrabne i nie pękają. Jeżeli tak przygotowujemy kiszkę to na pewno znajdzie ona swych zwolenników wśród smakoszy mięs i grillowanych kiełbasek. Gwarantuję, że będą oni z zazdrością spoglądać na nasze proste, ale jakże smaczne danie. Życzę Wam moi drodzy zdrowia, pogody ducha i pięknych słonecznych dni na nadchodzący czas.

Pozdrawiam Agnieszka